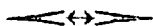

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΞΑΝΘΟΣ.

Ἡ νῆσος Πάτμος, ἡ πατρίς τοῦ Ξάνθου, ἡ δικαίως σεμνουμένη ἄλλοτε ἐπὶ τε τῇ ἀρχαιότητι καὶ τῇ ἀρίστῃ καταστάσει Ἑλληνικῆς σχολῆς, ἱερᾶς Μονῆς, καὶ πλουσίας βιβλιοθήκης, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μὴ παράξῃ καὶ ἄνδρας, ἐνθερμον ἔχοντας ζῆλον πρὸς ἀνάκτησιν τῆς ἐλευθερίας. Καὶ ἡ μὲν σχολὴ τῆς νήσου ἦτο μία τῶν ἀρχαιοτέρων τῆς νέας Ἑλλάδος· ἐν ἐκείνῃ ἐξεπαιδεύθησαν καὶ Πατριάρχαι, διαπρέψαντες, καὶ ἀρχιερεῖς κοσμήσαντες τὸν ὀρθόδοξον Κλήρον διὰ τῶν ἀρετῶν των, καὶ προστοί, ἀποτελεσματικὴν προστασίαν παρασχόντες εἰς τε τὰ γράμματα καὶ εἰς τοὺς παντοειδῶς καταπιεζομένους τότε ὁμογενεῖς των· ἐν ἐκείνῃ ἐμαθήτευσαν πρὸς τούτοις ἄλλοι τε πολλοὶ καὶ δὴ καὶ ὁ Βάμβας, ὥσπερ καὶ ἄλλοτε εἶπομεν τοῦτο (1).

Ἡ σχολὴ αὕτη οἰκοδομηθεῖσα ἐπὶ τοῦ σπηλαίου, ἐνθα ὁ Θεολόγος ἔγραψε τὸ Εὐαγγέλιον, μικρὰ οὖσα κατ' ἀρχὰς, κατέστη ἔπειτα τοσοῦτον περίφημος, ὥστε λέγεται, ὅτι ἤριθμοι περὶ τοὺς ὀκτακοσίους μαθητάς. Λυπηρὸν ὁμως εἶναι, ὅτι σήμερον μόνον τὰ τεῖχη αὐτῆς σώζονται, ἰστάμενα, ὥσπερ σκελετὸς μεγαλοπρεποῦς ἱε-

(1) Ἰδὲ Βίβλ. Παράλλ. Τομ. α' Σ' 290.

